

DEEL 1 : OVER IDENTITEIT EN RESPECT

Inleiding	11
1. Vier doelstellingen voor de opvoeding	16
-Een stevig zelfbeeld	
-Een empathische omgang	
-Kritisch denken over vooroordelen	
-Opkomen voor jezelf en voor anderen	
Discussiepunten voor het team	20
2. Een stevig zelfbeeld opbouwen	21
-Van basisveiligheid naar zelfvertrouwen	
-Meervoudige identiteit	
-Opvoeden in de eenentwintigste eeuw	
Discussiepunten voor het team	28
3. Een empathische omgang	30
3.1 Factoren bij het kind zelf	32
-Verstandelijke factoren	
-Emotionele factoren	
3.2 Factoren in de sociale omgeving	35
-Maatschappelijke stereotypen	
-Maatschappelijke ongelijkheid	
-Contact is niet genoeg	
3.3 Discussiepunten voor het team	39
4. Twee valkuilen: kleurenblindheid en toerisme	41
4.1 Kleurenblindheid	42
-Het gelijkheidsideaal	
-Ongemak	
-Etnocentrisme	
4.2 Toerisme	44
-Vertrek van de realiteit van de kinderen en de ouders	
-Vertrek van de realiteit van elke dag	
-Bedenk dat het gaat over mensen	
4.3 Discussiepunten voor het team	47

5.	Culturele diversiteit en meertaligheid	49
5.1	Het standpunt van de allochtoon	50
	-Integratie	
	-Assimilatie	
	-Separatie	
	-Marginalisatie	
5.2	Het standpunt van de groepsleidster	52
	-Het aanpassingsmodel	
	-Het overgangsmodel	
	-Het omgangsmodel	
	-Het cultuurveranderingsmodel	
5.3	De eigen keuze	54
5.4	Nederlands als tweede taal	55
	-Motivatie	
	-Kwaliteit	
5.5	Discussiepunten voor het team	58
6.	En de ouders?	60
6.1	(Culturele) diversiteit in gezinnen	61
6.2	Het opnamebeleid	63
6.3	Het wenbeleid	64
	-De kennismaking	
	-Het wederzijdse leren	
	-De onderhandeling	
6.4	Het ouderbeleid	69
6.5	Discussiepunten voor het team	70
7.	De opvang als spiegel	72
	-De entree	
	-De gezellige hoek	
	-De fantasiehoek	
	-De boekenhoek	
	-De activiteitenhoek	
	-De slaaphoek	
	-De keuken	

Inleiding	79
1. De familiemuur	83
2. Het eigen lichaam	91
-Spiegels	
-Op zoek naar de kleur van je huid	
-Haar kammen	
-Een zelfportret	
-Een afdruk van jezelf	
-Een levensgroot portret	
-Schminken	
-Experimenteren met zaklampen	
-Silhouetten	
-Het witte doek	
-Een schaduwspel	
-Geuren	
3. Voeding	109
-Het menu	
-Bohca	
-Chapati	
-Bagel	
-Ayrán	
-De broodmand en het broodboek	
-Groenten en fruit	
4. Muziek	119
-Je eigen discotheek	
-Dansen in de discotheek	
-De muziekkoffer	
5. Boeken en prenten	125
-Boeken kiezen	
-Zelf een boek maken	
-Een fotoreportage	
-Een bewegend boekje tekenen	
-Enkele goede kinderboeken over diversiteit	
-Boeken met respect	
-Meertalige boeken	
-Sounia, de mama van Semma leest voor	
6. Poppen	141
-Poppen wassen	
-Poppenspel	
-Het poppenspel binnen de groep	
-Het verhaal	
-Het personage	
-Enkele suggesties	

7. Plastische kunsten	155
-Zao Wou-Ki	
-Mijn eigen tentoonstelling	
-Gharbaoui Jilali	
-De ene lijn is de andere niet	
-Een stip is een golf	
-Christian Dotremont	
-De taal van krabbels	
Dankwoord	165
Bronnen	167
Over de auteurs	171